కలకంఠి

అసహాయంగా జాలిగా కుంగిపోతాయి, అదృష్టం బావుండకపోతే ఉత్తరించుకు పోతాయి, ఇంపుగా పలుకుతాయి, శ్రావ్యంగా పాడతాయి, సొంపుగా కల్లలాడతాయి, పూలమాలల్తో కావిలించుకుపోతాయి, ముత్యాలహారాల్తో ముడివేసుకుపోతాయి, పచ్చటి పుస్తెల తాళ్లతో బంధించుకుపోతాయి -

చిత్రమైన పన్లు చాలా చేస్తాయి మానవ కంఠాలు.

ఏ కంఠం ఎలా పిల్చినా పలుకుతాడు సూర్యనారాయణ. సూన్నారాయణా, సూరీ, ఒరే సూర్యం, నాయనా సూరిబాబూ - ఎలా పిల్చినా ఓయంటాడు. అతని పేర్లో పెద్ద విశేషం ఏం లేదు. మంచితనం అంతా మనిషిలో ఉంది. మనిషికి అందం ఉంది. ఆరోగ్యం, మంచి ఇరవైరెండేళ్ళ వయసుంది. ఉన్న లోటంతా ఏమిటంటే, పెద్ద చెప్పుకోదగ్గ చదువేం లేదు. ఆస్తి చూస్తే నాలుగెకరాల మెట్టా, ఎకరా పల్లం మాత్రం ఉంది. తండ్రి ఎప్పుణ్ణించో లేడు. తల్లిన్చూస్తే జబ్బుతో మంచం పట్టేసి ఉంది. కొంప చూస్తే కూలిపోతూ ఉంది. ఇంటినిండా ఐదుగురు అప్ప చెల్లెళ్ళున్నారు, మరి ఇంటి బాధ్యతంతా సూరిబాబు మీదే ఉంది.

కనీసం పెద్దక్కకైనా పెళ్ళి చేసేస్తే బరువులో కొంత బరువైనా తీరుతుందని అనుకుంటాడు సూరిబాబు. ఆ పెళ్ళి చెయ్యడమే ప్రస్తుతానికి అతని జీవితాశయం. తన పెళ్ళి? తన భవిష్యత్తు? తన మాట? అతని కవేం అక్కర్లేదు. అతనికి చిన్న చిన్న సరదాలు కూడా ఏమీలేవు. ఎప్పుడైనా సినిమాకి వెళ్ళాలని మాత్రం అతనికి సరదా వేస్తూంటుంది.

సూరిబాబుకి చాలా సంగతులు తెలీవు. సినిమాకి జీవితానికీ సంబంధం ఉండొచ్చునని అతనికి తెలీదు. సినిమా తన జీవితంలో ప్రవేస్తుందని కూడా అతనెన్నడూ ఊహించలేదు. రెండు మైళ్ళు బస్తీకి నడవడం, పట్లుపట్టి టిక్కట్లు తెచ్చుకోవడం, హాల్లో మూడుగంటలు అన్నీ మర్చిపోయి కూర్చోడం, ఇంటికొచ్చేక ఇద్దరక్కలచేత తిట్లు తినడం - సినిమా అంటే అంతే అర్థం అతనికి. కనీసం అందులో అయినా అతనికి సుఖం కుదర్లేదు. 'ఇంట్లో ఇంతమందివిః చస్తూంటే నువ్వు పోఁలంగి వెధవలా సినిమాలకి తిరుగుతావా?' అంటుంది పెద్దక్క. అందుచేత ఎప్పుడోగాని సినిమాకైనా వెళ్లడు సూరిబాబు. సంబరం రోజున జ్వరం వచ్చినట్టుంది, జీవితం - అతనికి.

ఇంతలో బిలాస్‌పూర్లో నలభయ్యేళ్ళ వయసుగల ఓ ఆడమనిషి అకస్మాత్తుగా చనిపోయింది. ఆమె పెనిమిటి మరో ఆడమనిషి కోసం వెతుకుతూ బస్తీ వచ్చేడని సూరిబాబుకి తెలిసింది. తన పెద్దక్క - ఓ పెళ్ళికూతురుందని అతన్తో చెప్పడానికి సూరిబాబు బస్తీకి వెళ్లేడు.

ఆ రెండో పెళ్ళివాడితో అన్ని విషయాలూ మాట్లాడినమీదట అతను పెద్దక్కని చూడ్డానికి ఆ మర్నాడు వస్తానన్నాడు. అతనలా వాగ్దానం చెయ్యడంతో సూరిబాబుకి జ్వరం కొంత తగ్గినట్టనిపించి కొంత హుషారొచ్చింది. పెళ్ళికొడుకు పిల్లని చూడ్డానికి వస్తానన్నాడు కాబట్టి తను సినిమాకి వెళ్ళినా ఫరవాలేదనుకున్నాడు. ఆ మంచిలో ఈ చెడ్డ తుడుచుకుపోతుంది కాబట్టి ఫరవాలేదు.

సినిమాహాల్లో కూర్చొని సూరిబాబు చాలా ఆశ్చర్యపోయేడు.

అదేదో హిందీబొమ్మ. అందులో తమ పక్కింటి కమలే! అందులో హీరోయిను అచ్చు తమ పక్కింటి కమల్లాగే ఉంది. ఆ నవ్వినప్పుడు మరీ కమల్లా ఉంది. పాట పాడినప్పుడు ఇంకా మరీవుంది కమల్లాగ. అహోయ్! చాలా గమ్మత్తుగా వుందే!

సూరిబాబుకి అందుగురించి ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు. 'ఏఁవండేఁవండీ! ఆ హీరోయిను మా కమల్లా ఉందిస్మండీ. మీరు చూళ్లేదు కాని మా కమల అచ్చు అలాగే వుంటుంది!' అని హాల్లో ఎవరితోనైనా చెబ్దామా అన్నంత ఆత్రత కలిగిందతనికి. చుట్టూ అంతాకూడా ఎవరి సినిమా చూపులో వారున్నారు. సూరిబాబుకి ఏదో ఒకటి చెయ్యాలని పించిందే కాని ఏం చెయ్యడానికీ తోచలేదు. అంతలో కథలో క్లైమాక్స్‌కి జవాబుగా హాల్లో అంతా చప్పట్లు కొట్టేరు. పడపడమని సూరిబాబు కూడా చప్పట్లు కొట్టేసేడు. చాలా హాయిగా నవ్వేసేడు. అతన్లో ఏదో ఆనందం ఏదో ఆవేశం పుట్టి లేచి సుళ్ళుతిరిగి చెలరేగేయి. అతను చాలా హుషారుగా నవ్వుకున్నాడు.

"అక్కా, ఒసే పెద్దక్కా! ఇందాట్ల సినిమాలో హీరోయిను! ఎవర్తో బెంగాలీదట! అచ్చు మన కమల్లావుందే! మన కమలే కమల అదే అది" అనే శుభవార్త ప్రకటించేడు సూరిబాబు ఆ రాత్రి యింటికి వెళ్ళీ వెళ్ళగానే.

ఆ కబురుకి ఎలా నిల్చున్న పెద్దక్క అలా నిలబడిపోయింది. చిన్నక్క ఎక్కడున్నదక్కడ స్తంభించిపోయింది. పెచ్చెల్లి నిశ్చేష్టురాలైపోయింది. పడుకోబోతున్న చిన్నెల్లి పడకమీంచి లేచిపోయింది. అన్నయ్య కమల్ని సినిమాకి తీసుకువెళ్లేడనుకుని తనని తీసుకువెళ్ళనందుకు దుఃఖపడింది కడసారిది.

దొరికిపోయిన దొంగలా వుండిపోయేడు సూరిబాబు. ఒక క్షణం ఒక యుగం. మరోక్షణం మరో యుగం ....

"ఎప్పణ్నించిరా అది నీకు - 'మన కమల మన కమల!!' - మన కమలయింది?" అని కొంత సేపయేక ప్రశ్నించింది పెద్దక్క.

"కొరకంచులా మొహం అదీను! సినీమాష్టార్లా కనిపిస్తూందేఁవిఁట్నీ కంటికది?" అంది చిన్నక్క.

"అదెప్పణ్నించి?" అని అడిగింది పెద్దక్క.

"పెళ్ళవక మేం చస్తూంటే నీకు ప్రేమ కలాపాలొహటా?" అని విస్తుపోయింది చిన్నక్క.

ఏ కారణం చేతనో గాని పెచ్చెల్లి కళ్ళంట నీరు పెట్టేసుకుంది. "కమల్ది మంచి కంఠం.

అన్నయ్య వినాలని పాడుతూంది." అంది చిన్నెల్లి. "మీ అన్నయ్య అంత బావుంటాడు కదా! సినీమాలకి వెళ్ళిపోకూడదా! అంది కమల నాతో!" అనే పిడుగువంటి న్యూస్‌పీస్ వదిలింది ఆఖరిచెల్లి.

దాన్తో గొడవ మరీ పెద్దదయింది. ఇంట్లో ఉండే నిరాశా నిస్పృహ అంతా కూడా పెనుబొబ్బల్తో బైటకొచ్చింది. అయిదుగురక్కా చెల్లెళ్ళూ గూడా చాలా బెదిరిపోయేరు. సూరీ కమలా కలిసి తమని తన్ని తగిలేసినట్టుగానూ, ఆకల్తో మలమల మాడిపోతూ దిక్కు దివాణం లేకుండా తమంతా చచ్చిపోతున్నట్టుగానూ ఊహించేసుకొని వాళ్ళంతా వెక్కి వెక్కి ఏడ్చేరు. తమ సోదరుణ్ని "పాటలు పాడి వలలో వేసేసుకున్న" కమల్ని చంపేద్దాం అన్నంత కోపం వచ్చింది వాళ్ళకి. వాళ్ళారాత్రి మొదట కోపం కోపంగా ఏడ్చేరు. తరువాత జాలి జాలిగా ఏడ్చేరు.

"ఎందుకమ్మా అలా ఏడుస్తున్నారు?" అని నీరసమైన కంఠంతో అడిగింది వాళ్ళమ్మ.

"ప్రేమ ప్రేమ! మన పీకలమీదికి ప్రేమొచ్చిపడింది" అంది పెద్దక్క.

పెద్దక్కకి తన వర్తమాన జీవితం అంతా ఆ గదిలా అసహ్యంగానూ తన భవిష్యత్తంతా తమ్ముడి ప్రేమలా గుడ్డిగానూ తోచింది. రేప్పొద్దున్న ఆ రెండో పెళ్ళివాడేకాదు, ఏ పదో పెళ్ళివాడొచ్చినా సరే ఏ బైరాగివాడొచ్చినా సరే పెళ్ళాడేస్తాననే భయంకరమైన నిశ్చయానికి ఆమె ఆ రాత్రి వచ్చింది. ఆమె పళ్ళు కొరికింది జుట్టు పీక్కుంది.

ప్రేమించడం చాలా మంచిదంటారు. అది తనకి మాత్రం ఇంట్లో అంత ఏడుపెందుకు తెచ్చిపెట్టిందో సూరిబాబుకి అర్థం కాలేదు. ఆ ఏడుపులు విని అతను చాలా చిరాకుపడ్డాడు. కాని, చాపా తలగడా పట్టుకొని నడవలోకి పోయేక ఆ ఏడుపుల్ని అతను మర్చిపోయేడు. అతని మనసు సుఖాన్ని కోరింది. సంబరాల్లోని సుఖం జబ్బువాళ్ళకి దక్కదని అతను తెలుసుకోలేకపోయేడు. కమల్నే కోరిన అతని మనసు కమలతో పెళ్ళినే కోరింది. అతని చూపు గుడ్డిది కాదు. కాని, ఆ చూపుతో అతను కమలని మాత్రం చూసి తన నెత్తిమీది బరువుని చూసుకోలేకపోయేడు. ఆ బరువు అవతలవాళ్ళకి కనిపించి తీరుతుందనే ఆలోచన అతని మెదళ్ళోకి రాలేదు. అజ్ఞానులు అతి సులభంగా ఆనందపరవశులైపోతారుట. అజ్ఞానిననే విషయం తెలియని అజ్ఞాని సూరిబాబు.

అతను మొన్న మొన్నటిదాకా కమల బాగా పాడుతుందనే అనుకున్నాడుగాని ఆమెలోని అందం కనుక్కోలేకపోయేడు కొన్ని దినాలయి మాత్రం ఆమె అతని కంటికి అందంగా కనిపించడం ప్రారంభించింది. ఓ రోజున పగలు పదిగంటలకి నూతి దగ్గర ఆమె నీళ్ళు తోడుతుండగా చూసి "అహాయ్! ఇవాళ బావుందే కమలా! అనుకున్నాడతను. ఆమె అతణ్ని చూసో చూడకో మెరుపులా వెలిగింది. ఆ తరువాత ఆమెలో ఇంకొన్ని బాగులేవేవో అతనికి కనిపించసాగేయి. ముక్కు బావులేదు కాని నోరు బాగానేవుంది. ముక్కుకూడా అంత బాగులేకపోలేదు. కళ్ళు కూడా ఫరవాలేదు జుట్టు పొడవుగా ఉంది. మనిషి ఆ మధ్యకంటే కొంచెం వళ్ళు చేసినట్టుంది. అందుచేతనే కాబోలు చాయకి కొంచెం మెరుపొచ్చింది.

ఈ మధ్య తనకి వినిపించేలా చిన్నగా సన్నగా పాడుతోంది కమల కంఠం. ఆమె కంఠంలో వుంది సొగసంతాను. ఆ కంఠంలో సరస్వతీ వీణ పలుకుతుంది. అవును కమలా

నీ పాట వినాలని వుంది. కమలా నువ్వు నవ్వితే ఎంతో బావుంటావు. కమలా కమలా నీ కంఠంలో వీణ పలుకుతుందిస్మా!

కమలకి ఇరవయ్యేళ్ళొచ్చినా కంఠంలో వీణలు కోయిల్లు కిన్నెర్లు ఏం పలికినా ఆమెకి అదృష్టం పలకలేదు. ఆమె తల్లి పిచ్చిది. అందుచేత తండ్రి మరో పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. ఆ రెండో సంబంధం వల్ల అతనికి అయిదుగురు పిల్లలున్నారు. కమలకి ఆ సవిత్తల్లి పెళ్ళి కానివ్వదు. చదువుకుందాం అంటే ఎస్సెల్సికి మించి చదవడానికి అవకాశం లేకపోయింది. కొన్నాళ్ళపాటు ఇంటిదగ్గర కూర్చున్నాక ఆ వూళ్లోనే ఓ దుంపల బళ్లో ఆమె టీచరుగా చేరింది. అర్లై ల్లపాటు పంచాయతీ స్కూల్లో పంతులమ్మ పనిచేసేసరికి కమలకి జీవితంలోని కష్టాలెన్నెన్నో తెలిసొచ్చేయి. ప్రెసిడెంటుగారింట్లో పెళ్ళి భోజనంలా కాకపోయినా కనీసం అరకప్పు కాఫీ పాటైనా జీవితంలో సౌఖ్యం దొరుకుతే బావుండు ననిపించిందామెకి. అభిమానంగల భర్త, ఏదో ఆపాటి భోజనం, ఓ ఇద్దరు పిల్లలూ ఓ చిన్న కొంపా, అవుంటే చాలుననుకొందామె. ఆ బతుక్కోసం ఆమె విలవిల్లాడిపోయింది. అదైనా తనకి దొరకదేమోనని దిగుల్తో బెంగతో ఆమెక ఒక్కొప్పుడు ముచ్చెమటలు పోసేవి. ఆమెకి వెక్కి వెక్కి ఏడవాలని వుండేది. ఆ విధంగా తను ఏడవనైనా ఏడవకపోతే పిచ్చెక్కి పోతానేమోనని ఆమె భయపడేది. తరుచు ఆమె గొంతెత్తి పాడుకొంటూ ఉండేది. అలా పాడుకుంటే ఆమెకి కొంత సుఖంగా వున్నట్టుండేది. ఆ పాటలో ఆమె బెంగా బాధా కలిసిపోయి గాల్లో తేలిపోయేది. ఆమె కంఠం చాలా చక్కగా ఉంటుంది. ఆమె ఎంతో చక్కగా పాడుతుంది. కాని, ఆమె ఎంత శ్రావ్యంగా ఎంత ఇంపుగా ఎంత కమ్మగా పాడినప్పటికీ ఆ పాట ఎవరో అమాయకురాలు ఏ గుహలోంచో ఏ జెయిళ్లోంచో ఏ కారే ఇంట్లోంచో చేసే ఆర్తనాదంలా ఉంటుంది. విన్నవాళ్లు కట్టుబడిపోయి నిలబడిపోతారు. రక్తంతో దీపం వెలిగించినట్లుగా ఆమె పాటలో అదొక విధమైన భయంకరమైన మాధుర్యం ఉంది.

బాధపడినప్పుడల్లా పాట పాడుకుందే కాని పక్కింటివైపు చూసింది కాదు కమల. చూసినప్పటికీ కూడా సూరిబాబులో తన ఉజ్వల భవిష్యత్తు చూడలేకపోయిందామె! కాని ఆమె మనసు లతలా పాకి పాకి ఓరోజున సూరిబాబుని చుట్టుకొంది. ఎలా చుట్టుకుందో ఆమెకే తెలీదు. ఎందుకు చుట్టుకుందో అంతకంటె తెలీదు. కాని, కుంగిపోయే ఆమె మనసు దానితో కొంతగా అయినా పైకి లేచింది. దీపం వెలిగినట్టుగా ఆమె ప్రకాశించి సూరిబాబుని తన కాంతిలో చూసుకు మురిసిపోయింది.

మరో వారం పోయాక ఓ రోజు రాత్రి వెన్నెల్లో కొబ్బరిచెట్ల నీడలో చల్లగాలిలో కమలని దగ్గిరగా తీసుకున్నాడు సూరిబాబు.

"పెళ్ళి చేసుకున్నాక - " అంది కమల.

"ఎప్పుడు?" అని అడిగేడు సూరిబాబు.

"నువ్వు చెప్పాలి" అంది కమల.

"మీ నాన్న ఒప్పుకుంటాడా?"

"మీ అక్క లొప్పుకుంటారా?"

"అదే భయంగా ఉంది."

"అయిదెకరాలూ వాళ్ళ కొదిలీ! మనం ఎక్కడో అక్కడ ఎలాగైనా ఉండొచ్చు" అంది కమల. వెన్నెల్లో ఆమె దగ్గర మంచి గంధపు వాసన వేసింది.

ఆ రాత్రి ఇద్దరి మనసులు కూడా ఎంతో హాయిగా వున్నప్పటికీ తమ జీవితాల్లో ఎక్కడో ఏదో పెద్ద విడని చిక్కు, ఇద్దరి మధ్యా ఏదో పెద్ద అందని అగాధం వుందేమో అన్నట్టుగా ఇద్దరూ బెంగ పెట్టుకున్నారు.

వెన్నెలరాత్రి బాగానే వుంది కాని దూరాన్న కొండవెనక కారు మబ్బులున్నాయేమోనని వాళ్ళు ఎందుకోగాని భయపడ్డారు. ఆ రాత్రి వాళ్ళిద్దరూ నవ్వుకొంటూ నిద్రపోకుండా వుండటానికి బదులు కళ్ళంట నీళ్ళు పెట్టుకు పెట్టుకు నిద్రపోయారు.

అంతలో, కొండవెనుక కారుమబ్బులు తర్లి పైకి వచ్చినట్టు సూరిబాబుకి వరసగా ఏవేవో విషమ సమస్యలొచ్చిపడ్డాయి. అతని జబ్బు తల్లికి ఓ సన్యాసి సోదరుడున్నాడు. అతనోరోజున తన చెల్లెల్ని చూడ్డానికొచ్చి మర్నాడు పక్షవాతంతో పడిపోయేడు. అతనికి 'నా' అన్నవాళ్ళు వేరెవరూ లేరు. సన్యాసిగా దేశాలన్నీ తిరిగి తిరిగి ఆఖర్ని సూరిబాబింటికి వచ్చి ఆ విధంగా మంచం పట్టేసేడు. తనెందుకు పుట్టేడో తనెందుకు సన్యసించేడో తనకి ఎందుకు పక్షవాతం వచ్చిందో ఆ మానవుడికి ఏ సంగతీ కూడా తెలీదు. అతనావిధంగా తన పీకలమీది కెందుకొచ్చి పడ్డాడో సూరిబాబుకి తెలీదు.

ఇంతలో పెద్దక్కకి పెద్దషాక్ తగిలింది. బిలాస్‌పూర్ రెండో పెళ్ళివాడు చూడ్డానికి వస్తానన్న ప్రకారము వచ్చేడు. చూసేడు. పిల్లకి నచ్చేడు. అంతా బావుంది. పెద్దక్కకి ఇదిగో పెళ్ళయి పోతుందంటే అయిపోతుందనుకున్నారు. పెద్దక్కకి పెద్ద సంతృప్తి కలక్కపోయినా ఆ రాత్రి కొంత నిర్భూచీగా పడుకుంది. కాని అంతలో ఆ రెండో పెళ్ళివాడికి కట్నంతోపాటు పిల్లనిస్తామని ఎవరో ముందుకొచ్చేరు. అతను ఆయింత ఓ వెర్రినవ్వు నవ్వి ఆ సంబంధం చేసేసుకున్నాడు. పీటలమీద కూర్చున్న పెళ్ళికొడుకు చచ్చిపోయినట్టనిపించింది, పెద్దక్కకి. ఆమె మనసు కుమిలిపోయింది. గుండె చెక్కలైపోయింది. మతి చెలాచెదరైపోయింది.

సూరిబాబుకి జీవితం చాలా గాబరాగా వుంది.

"ఏం చెయ్యడం కమలా?" అన్నాడు సూరిబాబు. భగవంతుణ్ణి కూడా సవినయంగా ఎన్నోసార్లు అలానే అడిగేడతను.

తను ఏం చెయ్యడమో కమల నిశ్చయం చేసేసుకుంది. ఆ నిశ్చయానికి రావడం ఆమెకి చాలా కష్టం అనిపించింది. ఆమె అందు గురించి చాలా యాతన అనుభవించింది. కాని తను మరోలా చేస్తే సూరిబాబు జీవితం అంతా పాడవుతుందనే ఆమె అభిప్రాయపడింది. తన జీవితం కూడా పాడవొచ్చు. కాని అది వేరే సంగతి. నా జీవితం ఎలా అయినా ఫర్వాలేదు. 'నావల్ల అతని జీవితం మాత్రం పాడవకూడదు' అని తన నిశ్చయాన్ని సమర్థించుకుంది కమల.

'కమలా, ఏం చెయ్యడం కమలా?' అని అడిగేడు సూరిబాబు.

కొబ్బరిచెట్ల కింద ఆకుల చాటున వెన్నెల వెలుగునీడల్లో నిల్చున్న కమలకి కళ్ళు చెమ్మగిల్లేయి. ఆమెకి ఆ సమయంలో సూరిబాబు యెడల విపరీతమైన జాలి కలిగింది.

'నీ అన్ని బాధలకీ తోడు నా బాధా నా బరువూ కూడా నీ నెత్తిని ఎందుకు పెట్టుకుంటావు సూర్యం? ఒద్దు ఒద్దు! నా బాధ నీకొద్దు' అని ఆమె బెక్కుతూ బెక్కుతూ చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది.

సూరిబాబుకి కొబ్బరిచెట్లు కూలిపోయినట్టుగా, చంద్రుడు బద్దలైపోయినట్టుగా, రవ్వలన్నీ కూడా ఆరిపోయినట్టుగా అనిపించింది.

"ఫరవాలేదు కమలా భయపడకు కమలా! నువ్వు నాకేం పెద్ద బాధ కాదు. ఇన్ని బరువుల్లో నువ్వో బరువ్వి. నువ్వు నాకో బరువుకాదు కమలా! నువ్వు నా వెలుగువి, నా వెన్నెలవి, నా సౌఖ్యానివి! నిన్ను నేను సుఖపెట్టగలను. మరేం భయపడకు కమలా!" అంటూ కమల్ని కావిలించుకొని కళ్ళంట నీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు సూరిబాబు. వెళ్ళిపోయే దినకరుణ్ణి వెళ్ళిపోవద్దు వద్దని కమలాలు ప్రార్థించినట్టుగా ఆమెనతను దీనాతిదీనంగా ప్రార్థించేడు. తన మనసుని అతనికి అర్పించగలిగే తన జీవితం మాత్రం అర్పించజాలక పోయినందుకు కమల కూడా కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకుంది. ఆమెకి తనాక్షణంలో చచ్చిపోతే బావుండుననిపించింది.

కమలకి ఆ క్షణం గడిచిపోయింది. ఆ రాత్రికూడా గడిచిపోయింది. ఆ తరవాత ఆమె చనిపోలేదుగాని ఆ ఊర్పించి మాత్రం వెళ్ళిపోయింది. అదృష్టం ఏ రూపంలో వస్తుందో చెప్పలేం అంటారు. కమల కది రాఘవరావు రూపంలో వచ్చి ముత్యాల పల్లకి ఎక్కించింది.

దొరక్కుండా ఎన్నాళ్లో దాగుడు మూతలాడిన భాగ్యదేవత చివరికి సెల్యులాయిడ్ రూపంలో వచ్చి వరించింది రాఘవరావుని. అతను ఆస్తులన్నీ అమ్ముకొని చిన్నప్పుడు చాలా బేవార్సుగా తిరిగేడు. మరి కొన్నాళ్ళు నాటకాలాడిస్తూ తిరిగేడు. కొన్నాళ్ళు ఓ కార్నివాల్ నడిపించేడు. కొన్నాళ్ళు టూరింగ్ సినిమా పట్టుకు ఊరూరా తిరిగేడు. ఆ తరవాత మరి కొన్నాళ్ళకి ఫిల్మ్ ప్రొడ్యూసర్‌గా మారేడు. ఇప్పుడతనికి నలభై అయిదేళ్ళు దాటేయి. అతనికి పెళ్ళీ సంసారం ఏమీలేదు. తెరమీద రంగుల జీవితం చూపించడంలో తెరవెనక జీవితపు రంగంతా అతను చూసేసేడు. నలభై అయిదేళ్ళ జీవితంలో ఎన్నో అవతారాలెత్తి ఎంతో జీవితం చూడ్డంతో అతనికి మానవుల మంచితనంమీద నమ్మకం పూర్తిగా పోయింది. అతనికి డబ్బొచ్చింది పేరొచ్చింది. కావలసిన సౌఖ్యాలన్నీ ఆ రెండిటితో అతనికి రానేవచ్చాయి. తనకి జీవితంలో మరింకేం కావాలో అతనికి తెలియడం లేదు. కాని, ఏదో అసంతృప్తి మాత్రం అతన్లో మిగిలిపోయింది. సందేషు రసగుల్లా తిని తిని నాలిక్కి రుచిపోయి, అట్టా ఆవకాయల రుచి కావాలని తెలియని వాళ్ళా ఉన్నాడతను.

కమలని అతను ఓ పెళ్ళిలో ఆమె పాడుతూండగా చూసేడు. అది ఎక్కడో ఏదో స్టేషన్లో దిగి ఏదో మారుమూలకి పోవలసిన ఊరు. బంగారు కమలాలు అక్కడ ఉండొచ్చునని అతను ఊహించలేదు కాని, అతనికి సిటీ అంటే మునుపటి మార్పుకోసం ఆ పల్లెటూరికి కార్లో ఒకడూ బయల్దేరేడు. అక్కడ తన చిన్ననాటి స్నేహితుడు తనకి అలా మర్యాదలు చేసేడు. బంట్రోతు ఇంటికి బాదుషాగారొచ్చినట్టుగా ఆ స్నేహితుడు రాకకి చాలా హడావిడైపోయాడు. ఎన్నడూ లేన్ది రాఘవరావుకి చాలా మొహమాటం వేసింది. కారుని చూచి పల్లెటూరి ఎద్దులు బెదిరినట్టు పెళ్ళివారంతా మొదట అతణ్ణి చూచి బెదిరేరు. అతనెవరో తెలుసుకున్నాక తుమ్మెదవైపు కమలాలు చూసినట్టుగా అతన్ని చూడ్డం ప్రారంభించేరు.

రెండురకాల చూపులూ కూడా రాఘవరావుకి మొదట కొంతసేపు చిరాకు కలిగించేయి. కాని, వాళ్ళ అప్యాయత చూచి అతనికి నవ్వొచ్చింది. మానవుల్లో ఇంకా అమాయకులూ వెర్రివాళ్ళూ ఉన్నారు కదా అనిపించిందతనికి. అందుగురించి అతనికి చాలా నవ్వొచ్చింది. గొప్పతనానికి అతను అలవాటు పడిపోయున్నాడు. దాన్ని వాళ్ళంతా కొత్తగా వింతగా ముచ్చటగా చూడ్డంతో వాళ్ళ యెడల అతనికి అభిమానం కలిగింది.

అంతలో అతనామె పాట విన్నాడు.

సాయంకాలం అయింది. పెళ్ళివారింట్లో పల్లెటూరి బాజాలు రావణాగోల పెట్టేస్తున్నాయి. ధూళి పట్టిన పిల్లలు ధూళిపట్టిన కొత్తకారు చుట్టూ తిరిగి కాకిగోల చేస్తున్నారు. మధ్యాహ్నపు పులి విస్తరాకుల కోసం కుక్కలూ, పందులూ వీధిలో ఇంకా కొట్టుకొంటూనే వున్నాయి. రాఘవరావుకి అంతా చూసి కొంతగా మొహం మొత్తింది. వీధివైపు నడవలో తనకోసం రిజర్వు చేసిన వాలుకుర్చీలో కూర్చున్నాడతను. పక్కనేవున్న బాజాలవాళ్ళు అతని మెప్పుకోసం మరీ గట్టిగా వాయించడం మొదలెట్టేరు.

అంతలో ఎవరో బాజాలాపమన్నారు. అవి అయిష్టంగా ఆగినా, ఆగేయి. బాజాల చప్పుడు ఆగ్గానే పిల్లలు తాము గోల చేస్తున్నామని తెలుసుకొని కొంత తగ్గేరు. లోపల ఆడవాళ్ళ కలకలం సద్దుమణిగింది. కంఠం సవిరించుకొని, పెళ్ళిపందిట్లో నిల్చొని, కమల పాడ్డం ప్రారంభించింది.

ఆ పాట వినీవినగానే ఏదో సంచలనం, రాఘవరావులో ఏదో సంచలనం బయల్దేరింది. అనుకోనిచోట బంగారుగని కనిపెట్టినవాళ్లా అతను అలజడి చెందిపోయేడు. ఆరాట పడిపోయేడు. "ఈ కంఠంలో లక్షలున్నాయ్ లక్షలున్నాయ్!" అనిపించిందతనికి. నడవలో కూర్చున్నవాడు వెంటనే లేచి వాకిట్లో పెళ్ళిపందిట్లోకి నడిచేడు. బతుకులోని బాధంతా కూర్చి పాటగా పాడుతున్న కమలని అక్కడ ఆ సమయంలో గ్యాస్‌లైట్ వెలుగులో చూసేసరికి రాఘవరావుకి తన జీవితంలోని లోటేమిటో తెలిసొచ్చింది. ఓ చక్కని అనుకూలమైన భార్య, ఓ ఇద్దరు పిల్లలు, కాటేజ్ వంటి ఓ చక్కని ఇల్లు - ప్రశాంతంగా హాయిగా సంసారము అంతే తనక్కావలసింది. రాఘవరావు వెంటనే చిరునవ్వు నవ్వేడు. మాయపూలు చూసి చూసి విసుగెత్తిపోయిన వాడికి మల్లెపూలతోట కనిపించినట్ట నిపించిందతనికి.

తన చిన్ననాటి స్నేహితుణ్ని పిల్చి, "ఎవరా పిల్ల?" అని అడిగేడు రాఘవరావు.

"నా వేలువిడిచిన మేనగోడలే!" అన్నాడతను.

"పెళ్ళయిందా?"

"సంబంధాలు వెతుకుతున్నాం."

జీవితంలో తనకి కావలసిన వస్తువులింకా వున్నందుకూ, అవి తనకి అందుబాటులో ఉన్నందుకూ భగవంతుడికి నమస్కరించి నిట్టూర్చేడు రాఘవరావు.

ఆ తరువాత వర్షాలు కురిసేయి, వెన్నెల్లు పండాయి. వసంతాలు విరిసేయి, ఎండలెన్నో కాసేయి, తిరిగి వర్షాలు కురిసేయి, కాలెండర్లు మారేయి, పదేళ్ళు జరిగేయి.

పదేళ్ళనాడు ఒకరోజు సాయంకాలం సూరిబాబు ఇంటిపక్క ఇంటిముందు ఓ కొత్తకారు

ఆగింది వీధిలో పిల్లలంతా కారు చుట్టూ మూగేరు. కార్లోంచి నెమ్మదిగా భారీగా పైకి దిగింది కమల. పెళ్ళయేక తిరిగి ఇదే రావడం అపూరి కామె. తన సవితి చెల్లెలి కొడుకు బారసాల గురించి వచ్చింది. పదేళ్ళలో ఒక్కసారైనా పుట్టింటికి రాకపోడానికి ఏం కారణాలున్నాయో తెలీదు కాని సూరిబాబుకి కనిపించకుండా ఉండాలనేది ఆ కారణాల్లో ఒకటంటే ఆమె చాలా నొచ్చుకుంటుంది.

కమలకి జీవితంలో కావలసినవన్నీ వచ్చేయి. అభిమానంతో చూసుకొనే భర్తొచ్చాడు. కలకల్లాడుతూ ఇద్దరు పిల్లలొచ్చారు, తన కంఠానికి తనెన్నడూ ఊహించనంత డబ్బొచ్చింది. భర్త రాఘవరావుని ఆమె దైవ సమానంగా చూసుకొంటుంది. ఆమె జీవితం వాడని కమలంలా కలకల్లాడుతూవుంది. కాని, ఆమెలో ఏదో కించ, ఏదో బాధ సూరిబాబు కారణంగా మిగిలిపోయింది. ఆ బాధ ఆమెకి ఒక విధమైన అందం ఇచ్చింది. ఆమెలో మంచి ట్రాజిక్ బ్యూటీ ఉందంటారు కవులు. బాధేదో మిగిలిపోడంతో ఆమె కంఠంలో మాధుర్యం కూడా తరిగిపోకుండా మిగిలింది. అందువల్లనే ఆమె పాటల రేటు కూడా తరక్కుండా నిల్చింది.

కారుదిగి చుట్టూ ఓసారి చూసిన కమల కంటికి ఓ అస్థిపంజరం వంటి వ్యక్తెవరో ఆమెని వింతగా చూస్తూ ఎదురొచ్చేడు. అతణ్నీ చూడగానే కమల గుండెలు వడివడిగా కొట్టుకున్నాయి. ఆ రూపం చూసి ఆమెకి విపరీతంగా భయం వేసింది.

"ఎవరు? సూరిబాబా!"

"నేను కాదమ్మా అడుగో అక్కడున్నాడు సూరిబాబు" అంటూ ఆ ఆసామి పక్కంటి అరుగుమీదకూర్చున్నవాణ్ని చూపించేడు.

ఆ సాయంకాలం ఏడు గంటలకి కమలని చూడ్డానికి వచ్చేడు సూరిబాబు. అతని పరిస్థితి చూసి చాలా ఏడుపొచ్చింది కమలకి. కాని, అతని గురించి అంతకంటె ఏం చెయ్యాలో ఆమెకి తోచలేదు. అతనికేదైనా ఉద్యోగం ఇప్పిద్దామని లోగడ అనుకొంది. కాని, రాఘవరావుకెలా తెలిసిందో, కమలా సూరిబాబుల వృత్తాంతం అతనికి సూచావాచాగా తెలిసినట్టు కమల కనిపెట్టింది. రాఘవరావు తన అనుమానాన్ని నవ్వుతో అణిచేసుకున్నాడే కాని పూర్తిగా చెరిపేసుకోలేదని కూడా ఆమె కనిపెట్టింది. సూరిబాబుకి ఉద్యోగం ఇప్పించి భర్తలో ఆ అనుమానం తిరిగి రేకెత్తించి తన సంసారం పాడు చేసుకోడంలో అర్థం కనిపించడం లేదు కమలకి. పోనీ, సూరిబాబుకి డబ్బు పంపిద్దాం అంటే వీలుచిక్కింది కాదు. వీలు చేసుకొని అతనికి డబ్బిచ్చినప్పటికీ సూరిబాబు పుచ్చుకుంటాడా? అతనికి చాలా పౌరుషం. పుచ్చుకోడు. ఒకవేళ, తప్పి జారి ఆ డబ్బు అతను పుచ్చుకున్నాడూ అంటే ఆ విషయం ఎలానూ దాగదు. ఎలానూ అందరికీ తెలుస్తుంది. భర్తదాకా ఎలానూ వెళ్తుంది. దాన్తో పండువంటి సంసారం ఎలానూ పాడవుతుంది.

అందుచేతనే ఏం చెయ్యడానికీ కాళ్ళూ చేతులు ఆడక బాధపడుతూ ఉంటుంది. కాని, సూరిబాబు హాయిగా తాపీగా ఏ బాధలూ ఇబ్బందులూ లేకుండా సుఖంగా ఉండాలన్జెప్పి భగవంతుణ్నీ ఆమె ప్రతిరోజు ప్రార్థిస్తూ ఉంటుంది. అతనలా ఉండనందుకు ఒక్కొక్కప్పుడు ఆమె చిరాకు పడుతుంది. అతనంత మంచిగా ఉండకుండా తెగింపుగా ఏదైనా చెడ్డపనైనా చేసి బాపుపడక పోయినందుకు అతనిమీద ఆమెకి కోపం వస్తూంటుంది.

అంతలోనే ఆమెకి ఏడుపొస్తూంటుంది.

ఆ సాయంకాలం ఏడుగంటల చీకట్లో "సూరిబాబూ! బావున్నావా!" అని జాలిగా అడిగింది కమల.

తనకి వేసిన కుర్చీమీద కూర్చోకుండా కుర్చీమీద చెయ్యివేసి తలదించుకు నిల్చున్నాడు సూరిబాబు. పదేళ్ళ జీవితం అంతా అతణ్ని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసింది. పదేళ్ళు పరిగెట్టి మరింక పడుకోవాల్సినవాడు నిల్చోవలసొచ్చినట్టుగా నిల్చున్నాడతడు, అతనేదో చెప్పబోయేడు.

"అవును కమలా! నువ్వన్నది నిజవేఁ కమలా! నేను సుఖపల్లేను. ఒకర్ని సుఖపెట్టలేను. చెడ్డగావున్నా బావుపడుదునేమో? కాని కమలా, నేను చెడ్డగా ఉండలేకపోయేను కమలా! ఔను కమలా, నన్ను చేసుకుంటే నువ్వు కూడా నాలానే సర్వనాశనం అయిపోయుందువు కమలా! కమలా, వెలుగుండగా మేలుకున్నావు మంచి పనిచేశావు. నీలాటి అమాయకురాలి బతుకు నేను పాడు చెయ్యకుండా నన్ను రక్షించేవు కమలా! అవును కమలా నువ్వు చేసింది రైటే కమలా! నువ్వు అనుకున్నట్టే అంతా అయింది కూడా. నా పరిస్థితి ఎలా ఉందో, కమలా నా పరిస్థితి ఎలా ఉందో చూసేవు కదా! మరింక బావున్నావా అంటే ఏం చెప్పేది కమలా? జీవితం నన్ను చాలా అన్యాయం చేసింది కమలా! జబ్బువాళ్ళ బతుక్కి సంసారా లుండవు కమలా. నువ్వు చెప్పింది నువ్వు చేసింది అంతా రైటే కమలా!" అని చెబ్దాం అనుకున్నాడు సూరిబాబు. ఆ మాటలు పలకడానికి అతను తీవ్రమైన ప్రయత్నం చేసేడు. కాని అతని కంఠం విడవకుండా చెప్పజాలని బాధతో బిగుసుకుపోయింది. ఎంత కొట్టుకున్నా అతనికి మాట వచ్చింది కాదు. కమల కళ్ళల్లోకి చూసి ఏదో చెప్పబోయి తిరిగి తల దించుకుపోయేడతడు.

★ ★ ★

చిత్రంగా ఉంటాయి, అమ్ముడుపోతాయి. బాధకి రుద్ధమైపోతాయి. చిత్రంగా చాలా చిత్రంగా ఉంటాయి. ఈ మానవ కంఠాలు.

(విశాఖ రచయితల సంఘంవారు తమ సభ్యులందర్నీ " ఓ పేదవాడూ ఒక ధనికుడూ ఒకే స్త్రీని కాంక్షించుట" అనే ఇతివృత్తం తీసుకొని కథ రాయమన్నారు. అందు గురించి రాసిన కథ ఇది.)